

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Honours 6th Semester Examination, 2024

SANADSE04T-SANSKRIT (DSE3/4)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.**Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च देयम् ।

क-विभागः

1. यथेच्छम् एकः प्रश्नः समाधेयः ।

10×1 = 10

(क) वैदिकसाहित्येषु सामश्रमिमहोदयस्य अवदानम् आलोच्यताम् ।

(ख) वैदिकवाङ्मये वङ्गीयानाम् अवदानम् आश्रित्य समासेन एकः प्रबन्धो विरच्यताम् ।

ख-विभागः

2. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

2×5 = 10

(क) संगणकीयं संस्कृतभाषाविज्ञानमित्यस्य कोऽर्थः ?

(ख) HCII – इत्यस्य सम्पूर्णं नाम विलिख्यार्थो लेख्यः ।

(ग) Affixation इत्यस्य कोऽर्थः ?

(घ) अनुसारकं किम् ?

(ङ) पदपरिचायकं (POS tagger) किम् ?

(च) भाषाप्रक्रियाकरणे (Language Processing) सन्धिनिर्मापकोपादानस्य (Sandhi Generator) गुरुत्वं लेख्यम् ।

(छ) Morphemes – इत्यस्य कोऽर्थः ?

(ज) पाणिनीयः अक्षरसमाम्नायः (Phonetic Component) लेख्यः ।

ग-विभागः

3. अधः प्रदत्तेषु विषयद्वयमाश्रित्य टीकां लिखत ।

5×2 = 10

(क) स्कन्दस्वामी

(ख) वेङ्कटमाधवः

(ग) दयानन्दः

(घ) रुडलफ-भन्-रथः ।

घ-विभाग:

4. यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः ।

10×1 = 10

- (क) भट्टिकाव्यस्य वैशिष्ट्यं तथालोच्यतां येन महाकवेः काव्यशैल्यपि प्रकाशिता भवेत् ।
 (ख) विश्वामित्रेण सह तपोवनमुद्दिश्य गच्छता श्रीरामचन्द्रेण पथि यदवलोकितं भट्टिकाव्यमाश्रित्य तस्य समासेन वर्णनं कुरुत ।

5. यथेच्छं श्लोकद्वयं व्याख्येयम् ।

5×2 = 10

- (क) न तज्जलं यन्न सुचारुपङ्कजं
 न पङ्कजं तद्यदलीनषट्पदम् ।
 न षट्पदोऽसौ न जुगुञ्ज यः कलं
 न गुञ्जितं तन्न जहार यन्मनः ॥
- (ख) दत्तावधानं मधुलेहिणीतौ
 प्रशान्तचेष्टं हरिणं जिघांसुः ।
 आकर्णयन्नुत्सुकहंसनादान्
 लक्ष्ये समाधिं न दधे मृगावित् ॥
- (ग) तिग्मांशुरश्मिच्छुरितान्यदूरात्
 प्राञ्चि प्रभाते सलिलान्यपश्यत् ।
 गभस्तिधाराभिरिव द्रुतानि
 तेजांसि भानोर्भुवि संभृतानि ॥
- (घ) प्रभातवाताहतिकम्पिताकृतिः
 कुमुद्वतीरेणुपिशङ्गविग्रहम् ।
 निरास भृङ्गं कुपितेव पद्मिनी
 न मानिनी संसहतेऽन्यसङ्गमम् ॥

—x—